

„Kinky Boots ehk Kirglikud kontsad“ – lugu sellest, kuidas oma tõelisele minale truuks jääda

TEKST KERTTU PILISTE
FOTO MIRKA KLEEMOLA

Vanemuise teatri sügishooajal 2024/2025 toob pimedasse novembrikuusse lusti ja sära Cyndi Lauperi muusikal „Kinky Boots ehk Kirglikud kontsad“, maaletoojaks Soome muusikalilavastaja **Samuel Harjanne**, kelle eelnenud tööd Vanemuises, „Hüljatud“ (2017) ja „Nunnad hoos“ (2020), on pälvinud sooja vastuvõtu ning on siiani teatri mängukavas.

Muusikali keskmes on kingavabriku omanik Charlie Price ning *drag queen* Lola, kelle kohtumisest saab alguse südamlik ja särtsakas teekond, mis päästab vabriku pankrotist ning toob turule värvikirevad kõrgete kontsadega kingad ja saapad. Charliena astub üles **Priit Võigemast**, Lola osatäitja on **Rolf Roosalu**, teistes rollides **Nele-Liis Vaiksoo, Piret Krumm, Silver Laas, Simo Breede** jpt.

Muusikali „Kinky Boots“ sündmuste karussell hakkab keerlema hetkel, mil hinge vaakuva kingavabriku juht Charlie Price hakkab perekonnaäri päästmiseks tootma meestele mõeldud suurustes ning nende kaalule vastupidavaid terasega tugevdatud naistesaapaid.

2005. aastal esilinastus režissöör Julian Jarroldi ning stsenaaristide Geoff Deane'i ja Tim Firthi koostöös valminud mängufilm „Kinky Boots“. Filmist inspireerituna esietendus Chicagos 2012. aastal muusikal „Kinky Boots“, mis kuulub ka Broadway ning West Endi repertuaari. Muusikali vaimuka ja lootusest tulvil libreto autor on neli Tony auhinda võitnud Harvey Fierstein, kes pärast filmiversiooni nägemist võttis ühendust nimeka popmuusiku Cyndi Lauperiga ning palus tal tulevasele lavaloolle kirjutada muusika ja laulusõnad.

Lauper valmistus uueks väljakutseks põhjalikult, ammutades inspiratsiooni klassikalisest muusikast ning suheldes Broadway muusikali-staaridega. Lisaks kuulas ta loomeprotsessi eel Richard Rodgersi ja Oscar Hammersteini loodud nn kuldajastu muusikale, nagu „Oklahoma!“ ja „Helisev muusika“. Pühendumus viis sihile: muusikal „Kinky Boots“ nomineeriti 13 Tony auhinna, millest võideti kuus, nende seas parima muusikali, parima meespeaosatäitja ning parima originaalmuusika preemia. Lisaks pärjati Lauper „Kinky Bootsi“ muusika eest Grammy auhinnaga.

2015. aastal esietendus USA-s täheleendu teinud „Kinky Boots“ Londonis West Endis. Muusikali sündmused leiavad aset Inglise Northamptonshire'i krahvkonnas, millel on sajanditepikkune jalatsitööstuse ajalugu ning

mitmed tootjad tegutsevad tänapäevalgi. Nii suundus West Endi muusikalitrupp eesotsas lavastaja Jerry Mitchelliga prooviprotsessi eel Northamptonshire'i, Tricker'si jalatsivabrikusse kingade tootmise kunstiga tutvust tegema. Tricker'si vabrikus filmiti 2005. aastal esilinastunud mängufilm, nii sai sellest ka Mitchell'i lavastuse dekoratsioonides kingavabriku välisvaate prototüüp.

Muusikali „Kinky Boots“ sündmuste karussell keerleb hetkest, mil hinge vaakuva kingavabriku juht Charlie Price hakkab perekonnaäri päästmiseks tootma meestele mõeldud suurustes ning nende kaalule vastupidavaid terasega tugevdatud naistesaapaid. Idee selleks tärkab, kui Charlie kohtub *drag queen* Lolaga. Avastusrohke ja käänuline teekond viib omapärase loometandemi muu hulgas ka Milano moelavale.

Muusikali ja mängufilmi aluseks on tõsielul sündmused. Peakangelase Charlie prototüübiks on inglase Steve Pateman, kelle perekonna neli põlvkonda töötasid Northamptoni lähistel W. J. Brookes and Co. kingavabrikus, tootes nii oma kaubamärgi kui ka Dr. Martensi jalatseid, lisaks traditsioonilisi meestekingi. Aastate jooksul valmistas 1889. aastal asutatud kingavabrik muu hulgas kalamehekummikuid ja talvesaapaid, valitsuse tellimusel varustati jalatsitega ka I ja II maailmasõjas rindel olnud sõdureid. Samuti

Nüüdseks ereda tähena muusikalide paremiku sekka tõusnud lavalugu „Kinky Boots“ sai oma pealkirja 1999. aastal Patemani vabrikust rääkivast BBC dokumentaalfilmist, kus seda tuntuks saanud fraasi esimest korda kasutati.

tootis Brookes and Co. 1950.–1960. aastail moodsaid kingi ning poolsaapaid subkultuuride esindajatele ja muusikutele, nende seas Elton Johnile ning ansamblile The Beatles.

Steve Pateman asus kingavabriku tootmisliinil tööle juba 17-aastaselt, ta käis hommikuti koolis ning pärastlõunati tööl, kus õppis käsitsema igat masinat, ja tõusis ajapikku karjääriredelil ülespoole. 1990ndate alguseks oli ta isa mantlipärijana saanud vabriku tegevjuhiks. 1993. aastaks oli lihtsate meestekingade nõudlus vähenenud, hõlpsasti kättesaadavad välismaised tooted pakkusid kodumaistele arvestatavat konkurentsi, Inglise naela kurss oli tugev ning Patemani perekonna kingavabrik oli pankroti äärel. Vee peal püsimiseks oli W. J. Brookes sunnitud otsima uut turgu ja klientuuri.

Justkui päästerõngana tehti Steve Patemanile ettepanek hakata tootma meestele mõeldud suurustes ning meeste kaalule vastupidavaid terasega tugevdatud naistesaapaid. Nimelt võttis Patemaniga ühendust poeomanik Folkstone'ist, kes müüs *drag*-artistidele kostüüme ja jalatseid, kuid vajas uut jalanõude tarnijat. Pateman polnud küll disainer, ent võttis väljakutse vastu ning tal õnnestuski leiutada uus meetod tootmaks nii naistele kui meestele mõeldud fetišjalanõusid.

Töö käigus astus Pateman ka isiklikul tasandil mugavustsoonist välja ning tutvus põhjalikult

talle seni võõraks jäänud *drag*-esinejate, transsooliste ja transvestiitide kogukonnaga. Kui vastloodud kollektsioon Divine Wear vajas esitlemist jalatsitööstuse moelaval, oli Pateman silmitsi tõelise katsumusega. W. J. Brookesi eelarve ei võimaldanud modelli palgata ning keegi vabrikus töötavatest meestest ei nõustunud kõrgeid sukksaapaid jalga panema. Nii raseeris Pateman jalad, õppis kõndima 15-sentimeetriste kontsadega ning astus ise saapaid kandes *catwalk*'ile. Tema pingutused tasusid ära: kollektsioon oli menukas ning W. J. Brookesi äri liikus taas ülesmäge.

Paraku ei olnud uue suunitlusega kingavabriku edu igavene ning aastal 2000 tuli ettevõttel tegevus lõpetada. Vabriku sulgemise järel vahetas Steve Pateman eriala ning asus tööle tuletõrjajana. Lisaks teenib ta leiba meelelahutajana, esitades humoorikalt oma elulugu, millest on kirjutanud ka raamatu.

Nüüdseks ereda tähena muusikalide paremiku sekka tõusnud lavalugu „Kinky Boots“ sai oma pealkirja 1999. aastal Patemani vabrikust rääkivast BBC dokumentaalfilmist, kus seda tuntuks saanud fraasi esimest korda kasutati. Siiski on „Kinky Boots“ enam kui muusikal *drag queen*'idest ja saabastest. See on lugu sõprusest, üksteisemõistmisest, väärikusest, kahetsusest ja sellest, kuidas oma tõelisele minale truuks jääda.